

Seletuskiri
Vabariigi Valitsuse määruse „Vabariigi Valitsuse määruste muutmine
seoses alusharidusseaduse jõustumisega“
elnõu juurde

1. Sissejuhatus ja eesmärk

Vabariigi Valitsuse määruse „Vabariigi Valitsuse määruste muutmine seoses alusharidusseaduse jõustumisega“ eelnõuga (edaspidi *elnõu*) tehakse muudatused kuues Vabariigi Valitsuse määruhes. Muudatused on vajalikud alusharidusseaduse¹ (edaspidi *AHS*) rakendamiseks. Alusharidusseadus jõustub 1. septembril 2025. a.

Osalt on muudatused normitehnilised, sest alusharidusseaduses võetakse kasutusele uued terminid, mis on seotud muudetavates määrustes sätestatud terminitega:

- 1) *lasteaed* senise *koolieelse lasteasutus* asemel;
- 2) *lastehoid* seniste *koolieelse lasteasutus*, *sõimerühm*, *lastesõim* ja *lapsehoiuteenus* asemel;
- 3) *abiõpetaja* senise *õpetajat abistava töötaja* asemel;
- 4) *õppejuht* senise *õppealajuhataja* asemel.
- 5) *haridusliku erivajadusega laps* senise *erivajadusega laps* asemel;
- 6) *alushariduse riiklik õppekava* senise *koolieelse lasteasutuse riiklik õppekava* asemel;
- 7) *lapsehoidja* uue mõistena alushariduses.

Sisulised muudatused on seotud esmalt sellega, et AHSiga tuuakse seni sotsiaalhoolekande seaduses reguleeritud lapsehoiuteenus alusharidussüsteemi osaks. Lapse hoiu teenus sotsiaalteenusena jääb kehtima üksnes lapse suure hooldus- ja abivajaduse korral. See tähendab, et AHSi alusel haridusteenust pakkuvas lastehoiu rühmas töötab lapsehoidja või töötavad õpetaja ja lapsehoidja või õpetaja ja abiõpetaja. Lasteaia rühmas töötab õpetaja ja abiõpetaja. Samuti peab õppe- ja kasvatustegevus toimuma eesti keeles, mis nõuab õppe- ja kasvatusalal töötavalt isikult eesti keele oskust. Kuna alushariduse valdkonnas asuvad esmakordselt tööle lapsehoidjad, kellele kehtestatakse AHSis kvalifikatsiooninõuded, tuleb neile kehtestada ka eesti keele oskuse nõue. Sisulisi muudatusi tuleb teha ka seoses muudatusega, mille kohaselt haridusvaldkonda ületulevad lastehoiud kui õppeasutused hakkavad kandma AHSi alusel edaspidi andmed Eesti hariduse infosüsteemi (edaspidi *EHIS*), nagu seda teevad praegused koolieelsed lasteasutused. Samuti on vaja teha sisuline muudatus seoses sellega, et alusharidust võimaldavad õppeasutused saaksid alates 1. septembrist 2025. a kasutada viieaastase lapse arengu hindamise e-vahendit.

Eelnõuga tehakse tehnilist laadi muudatused neljas määruhes:

- 1) Vabariigi Valitsuse 14. detsembri 2006. a määruhes nr 256 „Välislähetustasu ja abikaasatase maksamise ning teenistuja kulude katmise kord“ – redaktsiooni avaldamismärge RT I, 21.12.2024, 7;
- 2) Vabariigi Valitsuse 20. oktoobri 2011. a määruhes nr 136 „Laste liikluskasvatuse kord“ – redaktsiooni avaldamismärge RT I, 05.07.2023, 238;
- 3) Vabariigi Valitsuse 6. veebruari 2015. a määruhes nr 16 „Riigieelarve seaduses kohaliku omavalitsuse üksustele määratud toetusfondi vahendite jaotamise ja kasutamise tingimused ja kord“ – redaktsiooni avaldamismärkega RT I, 22.06.2024, 12;

¹ Alusharidusseadus - [RT I.09.01.2025.1](#).

4) Vabariigi Valitsuse 8. jaanuari 2016. a määruses nr 6 „Reguleeritud ametikohad ja kutsealad, mille puhul rakendatakse hoiatusmehhanismi“ – redaktsiooni avaldamismärkega RT I, 11.12.2021, 20.

Lisaks tehnilistele muudatustele tehakse sisulised muudatused kahes määruses:

- 1) Vabariigi Valitsuse 20. juuni 2011. a määruses nr 84 „Ametniku, töötaja ning füüsilisest isikust ettevõtja eesti keele oskuse ja kasutamise nõuded“ – redaktsiooni avaldamismärke RT I, 27.07.2024, 3;
- 2) Vabariigi Valitsuse 14. veebruari 2013. a määruses nr 27 „Testide andmekogu asutamine ja põhimäärus“ – redaktsiooni avaldamismärke RT I, 06.07.2023, 4.

AHS jõustub 1. septembril 2025. a, seega ka käesoleva määrusega tehtavad muudatused on ette nähtud jõustuma samal tähtajal.

Eelnõu ei ole seotud Euroopa Liidu õiguse rakendamisega ega Vabariigi Valitsuse tegevusprogrammiga.

Eelnõu ja seletuskirja on koostanud Haridus- ja Teadusministeeriumi õigus- ja personalipoliitika osakonna õigusnõunik Kristel Möller (telefon 735 0102, e-post kristel.moller@hm.ee), sama osakonna õigusnõunik Margit Kiin (telefon 735 0199, e-post margit.kiin@hm.ee), keelepoliitika osakonna juhataja Andero Adamson (telefon 7350 225, andero.adamson@hm.ee), alushariduse valdkonna juht Maila Rajamets (telefon 735 0667, maila.rajamets@hm.ee) ja alushariduse valdkonna peaekspert Heli Mäsepp (telefon 735 0324, e-post heli.maesepp@hm.ee).

Eelnõu kehtestab määrusena Vabariigi Valitsus.

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu koosneb seitsmest paragrahvist.

Eelnõu §-ga 1 muudetakse Vabariigi Valitsuse 14. detsembri 2006. a määrust nr 256 „Välislähetustasu ja abikaasatasu maksmise ning teenistuja kulude katmise kord“.

Muudatused on tehnilised ja vajalikud uute terminite kasutamisele võtmisega AHSis.

Punkti 1 muudatusega asendatakse paragrahvi 19 pealkirjas sõnad „koolieelse lasteasutuse“ sõnadega „lastehoiu, lasteaia“. Muudatuse põhjuseks on uute terminite kasutusele võtmine AHSis.

Punkti 2 muudatusega sõnastatakse paragrahvi 19 lõige 1: *Välisesinduses töötavale teenistujale hüvitatakse kaasasoleva lapse lastehoiu või lasteaia tasu üldjuhul 90% ulatuses. Kui teenistuja katta jääv 10% lastehoiu või lasteaia tasust ületab alusharidusseaduse § 46 lõikes 3 sätestatud piirmäär, hüvitatakse teenistujale lastehoiu või lasteaia tasu nii, et teenistuja kaetav osa vastab nimetatud piirmäärale.* Muudatused on siinkohal alla joonitud. Kuigi ei muudeta kogu sätte sõnastust, siis arusaadavuse huvides sõnastatakse säte tervikuna uuesti. Muudatuse kohaselt asendatakse sõnad „koolieelse lasteasutuse“ sõnadega „lastehoiu, lasteaia“ ning viide koolieelse lasteasutuse seaduse § 27 lõikele 3 asendatakse viitega alusharidusseaduse § 46 lõikega 3. Muudatuse põhjuseks on uute terminite kasutusele võtmine AHSis. Lisaks on muudatus vajalik, sest AHSi jõustumisel muutub koolieelse lasteasutuse seadus (edaspidi

KELS) kehtetuks. Seni KELS § 27 lõikes 3 sätestatud piirmäär kehtestatakse AHS § 46 lõikes 3.

Punkti 3 muudatusega asendatakse paragrahvi 19 lõikes 1¹ sõnad „koolieelse lasteasutuse“ sõnadega „lastehoiu või lasteaia“. Muudatuse põhjuseks on uute terminite kasutusele võtmine AHSis.

Eelnõu §-ga 2 muudetakse Vabariigi Valitsuse 20. oktoobri 2011. a määrust nr 136 „Laste liikluskasvatuse kord“.

Muudatused on tehnilised ja vajalikud uute terminite kasutamisele võtmisega AHSis.

Punkti 1 muudatusega asendatakse paragrahvi 1 tekstis sõnad „koolieelses lasteasutuses (edaspidi lasteasutus)“ sõnadega „lastehoius, lasteaias (edaspidi koos *lasteasutus*)“. Muudatus on seotud uute terminite kasutusele võtmisega AHSis.

Punkti 2 muudatusega asendatakse paragrahvi 5 lõike 2 punktis 2 sõnad „koolieelse terminite riiklik õppekava“ sõnadega „alushariduse riiklik õppekava“. Muudatus on seotud uute terminite kasutusele võtmisega AHSis.

Eelnõu §-ga 3 muudetakse Vabariigi Valitsuse 20. juuni 2011. a määrust nr 84 „Ametniku, töötaja ning füüsilisest isikust ettevõtja eesti keele oskuse ja kasutamise nõuded“ (edaspidi *määrus nr 84*).

AHSi alusel tulevad seni sotsiaalteenusena lapsehoiuteenust pakkuvad lastehoiud üle haridusvaldkonda ning hakkavad pakkuma haridusteenust. Sellega seoses tekib esmakordselt haridusvaldkonnas lastehoid kui õppeasutus ja lapsehoidja ametikoht. Muudetavas määruses on hetkel kehtestatud keeleoskuse nõuded sotsiaalvaldkonnas lapsehoiuteenust pakkuvale lapsehoidjale (lapsehoiuteenuse osutajad), mis jäävad kehtima suure hooldus- ja abivajadusega lapse hoiu teenuse puhul. Muudatusega kehtestatakse keeleoskuse nõuded ka haridusvaldkonnas töötavale lapsehoidjale. Kirjeldatu toob kaasa määruse sisulise muutmise. Teised muudatused on tehnilist laadi ja seotud uute terminite kasutusele võtmisega AHSis.

Muudatused on seotud järgnevalt kirjeldatud ametikohtade, asutuste õppekeele ja terminitega:

a) kehtiv termin *õpetajat abistav töötaja* - ei muutu keeleoskuse nõue B2, muutub termin – *abiõpetaja*;

b) uus termin *lapsehoidja* – sisuliselt ei muutu keeleoskuse nõue B2, kuid see on uus amet alushariduses ja uus termin;

c) kehtiv termin *õppealajuhataja* - ei muutu keeleoskuse nõue C1, muutub termin - *õppejuht*

d) kehtiv termin *koolieelne lasteasutus* - muutub termin – *lasteaed, lastehoid*

c) muudatused arvestavad, et munitsipaallasteaia õppekeel on eesti keel (AHS § 8 lõige 1). Eralasteaia õppekeel võib olla eesti keelest erinev (AHS § 8 lõige 4).

d) muudatused arvestavad, et nii era-, kui munitsipaallastehoiu (sh lasteaia hoiurühma) õppekeel on eesti keel (AHS § 35 lõige 1). Erisuse sellest reeglist võimaldab vähemusrahvuse kultuuriautonomiaseadus (edaspidi *VRKAS*), mille alusel on vähemusrahvustel õigus luua VRKASis sätestatud tingimustel ja korras rahvuskeelseid või rahvuskultuuri süvaõppega lastehoidusid ja lasteaedasid.

e) muudatused arvestavad, et lasteaias, kus toimub töö rahvusvahelise õppekava alusel (AHS § 7 lõige 3) kontekstis, ei järgita Eesti riiklikke õppekavu ning nende töötajate töökeeleks on eesti keelest erinev keel.

Punkti 1 muudatusega asendatakse paragrahvi 7 punktis 5 sõnad „õpetajat abistavad töötajad“ sõnadega „lapsehoidjad“. Muudetavas punktis on kehtestatud keelenõuded rahvusvahelise õppekava alusel töötavatele töötajatele. Muudatus on seotud uute terminite kasutusele võtmisega AHSis. Keelenõue ei muutu. Senine termin „õpetajat abistava töötaja“ asemel võetakse kasutusele termin „abiõpetaja“ ning AHSi regulatsioonis tekib uus, lapsehoidja ametikoht, mis lisatakse sättesse. Lapsehoidja töötab lastehoius või lasteaias sõimerühmas. Kui praegu tähendab termin „abiõpetajad“ määruses töötajaid, kes töötavad üldhariduskoolis, siis edaspidi hõlmab see termin ka lasteaias ja lastehoius töötavaid abiõpetajaid.

Punkti 2 muudatusega asendatakse paragrahvi 8 punktis 6² sõnad „koolieelse lasteasutuse“ sõnadega „lastehoiu või lasteaias“. Muudatus on seotud uute terminite kasutusele võtmisega, sest nn katusmõistet „koolieelne lasteasutus“ enam ei kasutata. Eralasteaias, mille õppekeel on eesti keelest erinev keel, töötava õpetaja eesti keele oskuse nõue B2. Samuti on eesti keele oskuse nõue B2 õpetajale, kes töötab vähemusrahvuse lastehoius, mille õppekeel on eesti keelest erinev keel. Nimetatud tase ei kehti rahvusvahelisel õppekaval võõrkeeli või võõrkeeles õpetavale abiõpetajale, kes peavad eesti keelt oskama B1-tasemel (vt ka punkti 1 selgitust). AHSi alusel võib eralasteaias õppekeel olla eesti keelest erinev keel, kuid eralastehoiu õppekeel ei saa olla eesti keelest erinev, välja arvatud VRKASis sätestatud tingimustel ja korras moodustatud lastehoius. Tuleb tähele panna, et mitte iga rahvusvähemus ei ole vähemusrahvus. See tähendab, et igal rahvusvähemusel on küll õigus asutada oma emakeelne lasteaias, kuid mitte lastehoidu. Oma emakeelse õppekeelega lastehoid on õigus asutada vaid vähemusrahvusel VRKASi alusel.

Punkti 3 muudatusega asendatakse paragrahvi 8 punktis 6³ sõnad „õpetajat abistavad töötajad, kes töötavad koolieelses lasteasutuses“ sõnadega „lapsehoidjad ja abiõpetajad, kes töötavad lastehoius või lasteaias“. Ühelt poolt on muudatus tehnilist laadi, sest termin „õpetajat abistav töötaja“ asendatakse terminiga „abiõpetaja“. Teiseks kehtestatakse muudatusega keeleoskuse nõuded AHSi alusel tegutsevas lastehoius töötavale lapsehoidjale ja selleks on B2 tase. Seega lapsehoidja ja abiõpetaja, kes töötavad lastehoius või lasteaias, mille õppe- ja kasvatustegevuse keel on eesti keel, peavad oskama eesti keelt tasemel B2. Nimetatud tase ei kehti rahvusvahelisel õppekaval võõrkeeli või võõrkeeles õpetavale lapsehoidjale ja abiõpetajale, kes peavad eesti keelt oskama B1-tasemel (vt ka punkti 1 selgitust). Õpetajat abistavale töötajale keeleoskuse nõude B2 kehtestamine jõustus 30.07.2024. a ning muudatuse jõustumise ajal töötanud õpetajat abistavatele töötajate osas kehtib üleminekuaeg kuni 01.08.2026. a.

Punkti 4 muudatusega lisatakse paragrahv 9 punkti 6 loetellu „õppejuht“. Muudatus on seotud uue termini kasutusele võtmisega AHSis. Alushariduse valdkonnas võetakse senise termini „õppealajuhataja“ asemel kasutusele termin „õppejuht“. Termin „õppealajuhataja“ tuleneb põhikooli- ja gümnaasiumiseadusest, termin „õppekasvatusala juhtiv töötaja“ tuleneb kutseõppeasutuse seadusest ja need tähendavad juhtivat töötajat õppe- ja kasvatustöö alal, mida tähistab alushariduses termin „õppejuht“ AHSis. Üheselt arusaadavuse huvides on selle termini lisamine vajalik.

Punkti 5 muudatusega asendatakse paragrahvi 9 punktis 7² sõnad „koolieelses lasteasutuses“ sõnadega „lastehoius või lasteaias“. Muudatus on tehnilist laadi, olles seotud uute terminite kasutusele võtmisega AHSis.

Punkti 6 muudatusega sõnastatakse paragrahvi 10 lõike 5 esimene lause järgmiselt: *Õpetajad ja abiõpetajad, kes töötasid 1. juulil 2024. a rahvusvahelise õppekava alusel õpetajana,*

abiõpetajana või õpetajat abistava töötajana, viivad oma keeleoskuse § 7 punktis 5 sätestatud nõuetega vastavusse 1. septembriks 2026. a. Muudatused võrreldes kehtiva sõnastusega on siinkohal alla joonitud. Muudatus on tehnilist laadi, sest AHS jõustumisel 01.09.2024. a ei ole enam kasutusel terminit „õpetajat abistav töötaja“, vaid „abiõpetaja“. Loetellu lisatakse lapsehoidjad. 01.07.2024. a tehti määruse nr 84 § 7 punktis 5 muudatus, millega toodi rahvusvahelise õppekava alusel õppe- ja kasvatustegevuses osalevate töötajate (õpetajad, abiõpetajad, õpetajat abistavad töötajad) keelenõue ühe astme võrra madalamale ning selleks, et valmistada ette rahvusvahelisi koole ja lasteaedasi ning teavitada kehtivast nõudest välisriigist saabunud isikuid, sätestati ülemineku aeg kuni 01.09.2026. a. Käesoleva eelnõu punktiga 1 muudetakse § 7 punkti 5 selliselt, et termin „õpetajat abistav töötaja“ jäetakse välja ning termin „abiõpetaja“ tähistab edaspidi nii koolis, lastehoius kui lasteaias töötavat abiõpetajat. Kõnealusesse punkti lisatakse ka lapsehoidja, kes on AHSi jõustumisel samuti õppe- ja kasvatustegevuses osalev töötaja. Käesoleva punktiga tehtav muudatus tähendab seniste õpetajat abistavate töötajate osas seda, et alates 01.09.2024. a on nad AHSi ja määruse nr 84 tähenduses abiõpetajad, mitte õpetajat abistavad töötajad. See omakorda tähendab, et need abiõpetajad, kes töötasid 01.07.2024. a rahvusvahelise õppekava alusel õpetajat abistava töötajana (kuni 31.08.2025. a kehtiv termin), peavad viima oma keeleoskuse määruse nr 84 punktis 5 sätestatud nõuetega vastavusse 1. septembriks 2026. a. Õpetajat abistavale töötajale, kes asus tööle pärast 01.07.2024. a ja kes on alates 01.09.2025. a AHSi ja määruse nr 84 tähenduses abiõpetaja, käesolev ülemineku aeg ei kohaldu. Lapsehoidjaid ei saanud töötada alushariduses 01.07.2024. a, sest lapsehoidja ametikoha sätestab 01.09.2024. a jõustuv AHS. Seega alushariduse süsteemis tööle asuvatele lapsehoidjatele käesolev ülemineku aeg ei rakendu, nagu see ei rakendu kõigile õpetajatele, abiõpetajatele ja õpetajat abistavatele töötajatele, kes alustasid neil ametikohtadel tööd pärast 01.07.2024. a.

Punkti 7 muudatusega sõnastatakse paragrahvi 10 lõike 7 esimene lause järgmiselt: *Abiõpetajad, kes töötasid 1. juulil 2024. a koolieelses lasteasutuses õpetajat abistava töötajana, viivad oma keeleoskuse § 8 punktis 63 sätestatud nõudega vastavusse 1. augustiks 2026. a. Kuni selle tähtpäevani ei ole käesoleva määrusega nõutaval tasemel keeleoskuse puudumine „Töölepingu seaduse“ § 88 lõike 1 punktis 2 või 3 nimetatud põhjusel töölepingu ülesütlemise aluseks, juhul, kui abiõpetaja valdab eesti keelt vähemalt A2-tasemel.* Muudatused võrreldes kehtiva sõnastusega on siinkohal alla joonitud. Muudatus tähendab, et kuna senised õpetajat abistavad töötajad on alates 01.09.2025. a AHSi ja määruse nr 84 tähenduses abiõpetajad, kuid 1.07.2024. a töötades olid nad KELSi ja määruse nr 84 tähenduses õpetajat abistavad töötajad ja töötasid koolieelses lasteasutuses, mitte lasteaias ja lastehoius 01.09.2025. a jõustuva AHSi tähenduses, siis tuleb sättes kasutatud termineid ka vastavalt muuta. Seega on muudatused tehnilist laadi, mitte sisulised.

Punkti 8 muudatusega asendatakse paragrahvi 10 lõike 9 esimeses lauses sõna „töötavad“ sõnaga „töötasid“. Muudatus on vaid tehnilist laadi ja tähendab AHSiga kaasnevate terminoloogiliste muudatuste valguses seda, kuna AHSi jõustumisel 01.09.2025. a kaob termin „koolieelne lasteasutus“ ja selle asemel võetakse kasutusse termineid „lasteaed“ ja lastehoid“, siis ei saanud logopeedid ja sotsiaalpedagoogid 01.07.2024. a töötada lasteaias ja lastehoius AHSi tähenduses, vaid koolieelses lasteasutuses sel ajal kehtinud KELSi tähenduses.

Eelnõu §-ga 4 muudetakse Vabariigi Valitsuse 14. veebruari 2013. a määrust nr 27 „Testide andmekogu asutamine ja põhimäärus“ (edaspidi *testide andmekogu põhimäärus*).

Muudatused on sisulised, et võimaldada AHSi alusel tegutsevatel lasteaedadel ja lastehoidudel kasutada viieaastase lapse arengu hindamise e-vahendit. AHSi jõustumisel on PGS § 32 lõige

1 punktis 2 sätestatud volitusnormi kohaselt võimalik selles andmekogus töödelda andmeid, mis on seotud AHSis sätestatud ülesande täitmisega lapse arengu ja koolivalmiduse hindamisel. Testide andmekogu põhimääruse regulatsiooni on vaja muuta andmete osas, mida sellisel juhul töödeldakse.

Selleks, et saada usaldusväärseid ja võrreldavaid (sh võimalikult täpseid ja terviklikke) andmeid Eesti viieaastaste laste arengu (ja heaolu) kohta, osales Eesti 2017.–2020. aastal OECD (*Majandusliku Koostöö ja Arengu Organisatsioon*) uues alushariduse ja laste heaolu uuringus IELS (*International Early Learning and Child Well-being Study*). IELS uuringu läbiviimine andis väga hea võimaluse katsetada elektroonseid hindamisvahendeid meie viieaastaste lastega. Tulemused näitasid, et lapsed saavad hästi hakkama tahvelarvutil ülesannete lahendamise ja aruteludes selgus, et Eesti lasteaiad soovivad sarnast hindamisvahendit lapse arengu hindamiseks.² Sellest kasvaski Haridus- ja Teadusministeeriumi ning Haridus- ja Noorteameti (edaspidi *HARNO*) koostöös välja plaan viieaastaste laste arengu hindamisvahendi loomiseks. HARNO koostöös ekspertidega Tallinna ja Tartu Ülikoolidest alustas 2019. aasta alguses uue laste arengu hindamisvahendi väljatöötamist. Lasteaiad ootavad riiklikult tunnustatud vormi, kus oleks ette antud, millised teemad või küsimused kindlasti kaetud peavad olema. Lasteasutused ja õpetajad on leidnud, et hindamisvahendid ja -metoodika peaksid olema riigi poolt kas loodud või nende soetamine toetatud. Lasteaiad tunnetavad vajadust toe järele, et hindamisvahendite loomine ja soetamine ei jääks ainult nende õlule.³ Tähtis on õpetajat toetada, pakkudes kasutamiseks ning lapse arengu kohta lisateabe hankimiseks veel vahendeid, mis on standardiseeritud, kättesaadavad kõigile õpetajatele ning pakuvad usaldusväärset ja täpset tagasisidet.⁴ Lapse arengu hindamine ja selle dokumenteerimise kohustus tuleneb kehtivast KELSist ja selle alusel kehtestatud koolieelse lasteasutuse riiklikust õppekavast.⁵ Sama kohustus jätkub AHSi ja selle alusel kehtestatud alushariduse riikliku õppekava alusel.⁶ Seega teenib hindamisvahend ka AHSis sätestatud ülesande ja eesmärgi täitmist.

Hindamisvahend sisaldab järgmisi valdkondi: kognitiivsed protsessid, õpipädevus, kõne ja keel, matemaatika ning sotsiaalne pädevus. Hindamisvahend on veebipõhine, mõeldud kasutamiseks tahvelarvutis ning on kõigile lasteaiadõpetajatele kättesaadav Eksamite Infosüsteemis.⁷

- Mugavamaks kasutamiseks on hindamisvahend jagatud kolmeks temaatiliseks testiks, mille raames on valdkonnad lõimitud.
- Esmalt lahendavad lapsed Kodu testi, mis sisaldab viieaastastele eakohaseid ülesandeid kõne ja keele, matemaatika, õpipädevuse ja kognitiivsete protsesside valdkondades. Seejärel saavad lapsed lahendada Poe testi, mis sisaldab samu valdkondi, kuid keerulisemaid ülesandeid ning mis on mõeldud välja selgitamiseks millistes valdkondades on laps eriliselt andekas. Lisaks saavad lapsed lahendada Mänguväljaku testi, mis sisaldab ainult sotsiaalse ja õpipädevuse ülesandeid.
- Enne hinnatavate testide lahendamist saavad lapsed lahendada sissejuhatavaid ülesandeid, et saada tegelastega tutvavaks ning harjuda tahvelarvuti kasutamise ja ülesannete lahendamise ja lahendamise.

² [Ülevaade haridussüsteemi välishindamisest 2019/2020 õppeaastal](#), Tiina Peterson „OECD rahvusvahelise alushariduse ja laste heaolu uuringu IELS tulemustest“.

³ [Ülevaade haridussüsteemi välishindamisest 2021/2022 õppeaastal](#), Agnes Pihlak „Lapse toevajaduse märkamise ja toepakkumise korraldus koolieelsetes lasteasutustes“.

⁴ Kikas, E., Tammemäe, T., Tuul, M. & Schults, A. (2019). 5-aastaste laste arengu elektrooniline hindamisvahend. Esialgne kontseptsioon. SA Innove.

⁵ KELS § 14 lõige 1, § 16 lõige 2 punkt 5, koolieelse lasteasutuse riikliku õppekava 6. peatükk.

⁶ AHSi § 12 lõige 5, § 39 lõige 1, alushariduse riikliku õppekava eelnõu 8. peatükk.

⁷ <https://eis.ekk.edu.ee/eis/>.

- Kõikide testide peategelasteks on Eva ja Martin, kes saavad lapsi ülesannete lahendamisel.
- Kõik juhised esitatakse tahvelarvutis heli kujul, õpetaja ülesandeks on juhendada last tahvelarvuti kasutamisel.
- Õpetaja saab tagasisidet pärast iga testi lahendamist iga lapse arengu kohta viies valdkonnas ja kokkuvõtlikult oma rühma laste kohta.⁸

Punkti 1 muudatusega täiendatakse paragrahvi 3 lõiget 1 pärast sõnu „läbivate teemade ja õpitulemuste hindamisvahendite“ lauseosaga „ning alusharidusseaduses sätestatud lapse arengu ja koolivalmidusega seotud hindamisvahendite“. Muudetavasse lõikesse lisatakse alus hindamisvahendiga seotud andmete töötlemiseks. Kasutatud on mitmuse vormi, et ei oleks piiratud vajadusel töötada riiklikult välja täiendavaid lapse arengu hindamisvahendeid ja neid siis kasutusele võtta. Lapse arengu hindamine on AHSis sätestatud kohustus nii lastehoiule kui lasteaiale. Lapse koolivalmiduse hindamine on lasteaia ülesanne. Lastehoius toetatakse lapse üldoskuste omandamist ehk kuni 3aastased lapsed valmistatakse ette hakkama saamiseks lasteaias. Lasteaias toetatakse 3-7aastaste laste üldoskuste ja valdkondlike oskuste omandamist. Koolivalmiduse hindamine ei ole seega lastehoiu ülesanne. Lastehoius käiva 3-7aastase lapse valdkondlike oskuste arendamise kohustus lasub perel. Kuigi lastehoius ei ole koolivalmiduse hindamine kohustuslik, on lastehoiul õigus kasutada riiklikult väljatöötatud hindamisvahendit. See võib olla orientiiriks lastehoiule lapse arengu toetamisel, aga ka koolivalmiduse hindamisel, kui lastehoid ja pere peavad seda vajalikuks. Hindamisvahendi kasutamine ise ei ole kohustuslik ei lasteaiale ega lastehoiule, see on vahend, mis on välja töötatud riiklikult ja mille abil saab hinnata lapse arengut ja tema koolivalmidust. Hindamisvahendi tulemuste abil saab õpetaja iga lapse arengut individuaalselt toetada ning seada lapsest lähtuvalt arengueesmärke koolivalmiduse saavutamiseks.

Punkti 2 muudatusega täiendatakse paragrahvi 15 punktiga 3¹ ja selles sätestatakse, et lapse arengu ja koolivalmidusega seotud hindamisvahendite andmeid säilitatakse viis aastat andmete andmekogusse kandmisest arvates. Säilitustähtaja möödumisel isikuandmed anonüümitakse.

Esmalt, isikuandmete säilitamine on isikuandmete töötlemine ja seega põhiõiguste riive (PS § 26), mis on lubatud seaduse alusel (PS § 11). Seetõttu tuleks säilitustähtajad kehtestada seaduse tasandil. Praegusel juhul on need kehtestatud määruse tasandil. Haridus- ja Teadusministeeriumil on kavas edaspidi vastavate seaduste muutmisel kehtestada andmete säilitustähtajad asjakohaste seadustega.⁹ Kuna isikuandmete säilitamise tähtajad tuleb igal juhul kehtestada, siis on see praegusel juhul võimalik Vabariigi Valitsuse määruse tasandil nagu seni kehtestatud.

Punkti 3 muudatusega kehtestatakse testide andmekogu määruse lisa uues sõnastuses. Lisa muutmisega täiendatakse selle kahte punkti. Punkti 4.1 pealkirja täiendatakse pärast sõna klassi“ sõnadega „või rühma“. Punkti 4.1.1 täiendatakse pärast sõnu „klassi number“ sõnadega „või rühma nimi“. Punkti 9.1.2 täiendatakse pärast sõnu „klassi“ sõnadega „või rühma“. Täiendused on vajalikud, sest seoses lapse arengu hindamisvahendite kasutamisele võtmisega hakatakse andmeid koguma lisaks kooli klassi osas ka lastehoiu või lasteaia rühma osas. Hindamisvahendi kasutamisel saab õpetaja pärast testi lahendamist tagasisidet iga oma rühma lapse arengu kohta viies valdkonnas ja tagasiside koondatuna oma rühma kõigi laste kohta tabeli ja joonise kujul.

⁸ Vt lähemalt [Viieaastase lapse arengu hindamisvahend](#), vt ka [lapse arengu hindamisvahendi näidistest](#).

⁹ Põhikooli- ja gümnaasiumiseadus, kodakondsuse seadus ja keeleseadus.

Eelnõu §-ga 5 muudetakse Vabariigi Valitsuse 6. veebruari 2015. a määrust nr 16 „Riigieelarve seaduses kohaliku omavalitsuse üksustele määratud toetusfondi vahendite jaotamise ja kasutamise tingimused ja kord“.

Muudatused on tehnilist laadi ja ei too kaasa määruse sisulist muutmist.

Punkti 1 muudatusega asendatakse paragrahvi 1² pealkirjas sõnad „koolieelsete lasteasutuste“ sõnadega „lastehoiu ja lasteaia“. Muudatus on seotud uute terminite kasutusele võtmisega AHSis.

Punkti 2 muudatusega asendatakse paragrahvi 1² lõikes 1 sõnad „koolieelsete lasteasutuste õpetajate (edaspidi *lasteaiaõpetaja*)“ sõnadega „lastehoidude ja lasteaedade õpetajate (edaspidi *alusharidusõpetaja*)“ ning sõna „lasteaiaõpetaja“ asendatakse sõnaga „alusharidusõpetaja“. Muudatus on tehnilist laadi ja seotud uute terminite kasutusele võtmisega AHSis.

Punkti 3 muudatusega asendatakse paragrahvi 1² lõikes 2 tekstiosa „lasteaiaõpetaja töötasu alammäära vahe munitsipaallasteaedade lasteaiaõpetajate“ tekstiosaga „alusharidusõpetaja töötasu alammäära vahe munitsipaallastehoidude ja -lasteaedade alusharidusõpetajate“. Muudatus on tehnilist laadi ja seotud uute terminite kasutusele võtmisega AHSis.

Punkti 4 muudatusega asendatakse paragrahvi 1² lõigetes 3–5 läbivalt sõna „lasteaiaõpetaja“ sõnaga „alusharidusõpetaja“ vastavas käändes. Muudatus on tehnilist laadi seotud uute terminite kasutusele võtmisega AHSis.

Eelnõu §-ga 6 muudetakse Vabariigi Valitsuse 8. jaanuari 2016. a määrust nr 6 „Reguleeritud ametikohad ja kutsealad, mille puhul rakendatakse hoiatusmehhanismi“ selliselt, et selle paragrahvi 1 punktis 5 asendatakse sõnad „koolieelse lasteasutuse seaduse“ sõnaga „alusharidusseaduse“. Muudatused on tehnilist laadi, seotud uute terminite kasutamisele võtmisega AHSis ja ei too kaasa määruse sisulist muutmist.

Eelnõu §-ga 7 reguleeritakse määruse jõustumise aeg, milleks on 1. september 2025. a, kui jõustub AHS.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu on seotud Euroopa Liidu õigusega ning eelnõu § 4 regulatsiooni kehtestamisel on järgitud isikuandmete kaitse üldmääruse regulatsiooni.

4. Määruse mõjud

4.1. Vabariigi Valitsuse 20. juuni 2011. a määruse nr 84 „Ametniku, töötaja ning füüsilisest isikust ettevõtja eesti keele oskuse ja kasutamise nõuded“ muutmise mõjud

Muudatused avaldavad mõju lapsehoidjana töötavatele isikutele.

Eestis on praegu 371 lapsehoiuteenuse osutajat (sh lapsehoiuteenus raske või sügava puudega lastele).¹⁰ Kõik nad tegutsevad sotsiaalhoolekande seaduse (edaspidi *SHS*) alusel. 2020. a seisuga töötas nimetatud lastehoidudes 902 lapsehoidjat.¹¹ AHSi kohaselt tuleb kõikidel

¹⁰ Majandustegevuse registri 13.01.2025. a andmed.

¹¹ 2020. a andmed S-veebist (Sotsiaalmististeerium).

lastehoidude pidajatel teatada hiljemalt 31.12.2025. a, kas nad jätkavad majandustegevust raske või sügava puudega lapse hoiu teenuseosutajana SHSi alusel või lastehoiu pidajana AHSi alusel. AHSi alusel tegutsev lastehoid on õppeasutus, milles töötavad lapsehoidjad on õppe- ja kasvatustegevusega seotud töötajad.

AHS § 38 lõige 1 sätestab, et lapsehoidja kvalifikatsiooninõuded on vähemalt keskharidus ja 4. taseme lapsehoidja kutse ning eesti keele oskus vastavalt keeleseaduses ja selle alusel kehtestatud nõuetele.

Eelnõu § 3 punkti 6 muudatusega kehtestatakse AHSi alusel tegutsevates lastehoidudes töötavatele lapsehoidjatele eesti keele oskuse nõue tase B2. See nõue hakkab kehtima AHSi ja käesoleva määruse jõustumisel 01.09.2025. a. Ka praegu kehtib lapsehoiuteenust vahetult ostavale isikule (lapsehoidja)¹² keeleõue B2 ja see ei muutu. Sätte täiendamine on vajalik, sest AHSi alusel tegutsema hakkavates lastehoidudes töötavatele lapsehoidjatele ei ole praegu keelenõuet kehtestatud, sest AHS, mis vastava muudatuse kaasa toob, jõustub 01.09.2025. a. AHSi kohaselt on lastehoid alushariduse riikliku õppekava alusel alushariduse omandamist võimaldav õppeasutus kuni 7-aastastele lastele, kus lapsehoidjad viivad igapäevaselt läbi õppe- ja kasvatustegevusi laste üldoskuste arendamiseks.

Kutseala reguleeriva õigusnormi vastuvõtmisele eelnev proportsionaalsuse kontroll.

Eelnõuga kehtestatakse eesti keele oskuse nõue lapsehoidjale, kelle ametikoht on seotud alusharidust võimaldava õppeasutuse õppe- ja kasvatusalal tegutsemisega ja õpetamisega. Sellest tulenevalt on eelnõu seotud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2005/36/EÜ kutsevalifikatsioonide tunnustamise kohta, mis reguleerib liidu õigust kutsealade valdkonnas.¹³ Euroopa Parlament ja nõukogu 28. juuni 2018. a direktiivis (EL) 2018/958 käsitletakse uute kutsealade reguleerivate õigusnormide vastuvõtmisele eelnevat proportsionaalsuse kontrolli, mida liikmesriikidel on kohustus rakendada enne kutsealade reguleerivate õigusnormide vastuvõtmist või muutmist.¹⁴

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2018/958 alusel tuleb enne reguleeritud kutsealadele juurdepääsu või nendel tegutsemist piiravate uute õigusnormide kehtestamist hinnata nende proportsionaalsust.

Keeleseaduse § 3 lõige 1 sätestab, et riigikeel on eesti keel ning § 23 lõike 4 kohaselt kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega töötaja eesti keele oskuse ja kasutamise nõuded, lähtudes töö iseloomust ja töö- või ametikoha keelekasutusolukorrast. Eesti keele oskuse nõuded on lapsehoidjatele kehtinud ka varasemalt, kuid lapsehoidjad ei ole seni töötanud haridusvaldkonnas, vaid sotsiaalvaldkonnas. Nüüd kehtestatakse nõuded ka alushariduse valdkonnas töötavatele lapsehoidjatele. AHS kohaselt töötab lapsehoidja lastehoius või lasteaia hoiurühmas ning ta viib läbi õppe- ja kasvatustegevust. Õppe- ja kasvatustegevus munitsipaallastehoius ja -lasteaias toimub eesti keeles. Eralasteaias võib õppe- ja kasvatustegevuse keel (õppekeel) toimuda eesti keelest erinevas keeles. Lastehoius ja lasteaia hoiurühmas peab õppe- ja kasvatustegevus toimuma ainult eesti keeles. Viimasel juhul on erisus lubatud ainult VRKASis sätestatud alusel. Seega tuleb lastehoidudes ja lasteaedades tuleb tagada eestikeelne õppe- ja kasvatustegevus ning seoses AHSi jõustumisega on vajalik

¹² SHS § 45³ lõige 3, määruse nr 84 § 8 punkt 8.

¹³ [Euroopa Parlamendi ja Nõukogu direktiiv 2005/36/EÜ](#).

¹⁴ [Euroopa Parlamendi ja Nõukogu direktiiv \(EL\) 2018/958](#).

kehtestada keeleoskuse nõuded ka alusharidust võimaldavas õppeasutuses õppe- ja kasvatusalal töötavatele lapsehoidjatele.

PS § 29 lõikes 1 on sätestatud oluline majanduslik põhiõigus – inimese õigus valida endale vabalt tegevusala, elukutse ja töökoht. Õigus olla majanduslikult aktiivne ja teenida elatist enda valitud valdkonnas ja viisil on täiskasvanud inimese ja tema perekonna inimväärse äraelamise eeldus. Nimetatud säte hõlmab isiku õigust, et riik ei sekkuks põhjendamatult tegevusala, elukutse ja töökooha vaba valiku õigusesse. Samas ei ole inimese õigus valida endale elukutse, tegevusala ja töö siiski absoluutne. Tegemist on lihtsa seadusereservatsiooniga põhiõigusega. Seega võib seadusandja põhjendatud juhtudel piirata inimese valikuõigust. Vahel on seadusandja teiste isikute õiguste ning vabaduste, aga ka isiku enda kaitsmise argumendil kohustatud PS § 29 lõikes 1 toodud õigust piirama, kuid need kitsendused peavad olema proportsionaalsed.¹⁵ Ühe suure piirangute grupi moodustavad kitsendused, mis sätestavad haridus- ja kogemuse nõuded teatud elukutsetele või töökohtadele tagamaks nende valdkondade esindajatega kokku puutuvate tarbijate, patsientide või klientide ohutuse ja heaolu.¹⁶

Põhiõiguste riive on põhiseaduspärane üksnes siis, kui see on põhjendatud. Selleks, et riive oleks põhjendatud, peab riive aluseks olev meede olema proportsionaalne. Proportsionaalne on meede siis, kui ta a) järgib legitiimset eesmärki, on b) kohane ehk sobiv, c) vajalik ja d) proportsionaalne kitsamas tähenduses.

a. Keelenõude sätestamise eesmärk on riigikeele kaitse, hariduse ja lapse arengu kvaliteedi tagamine. PS preambuli kohaselt peab Eesti riik tagama eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimise läbi aegade. Selleks nähakse PS §-s 6 ette, et Eesti riigikeeleks on eesti keel. Selle eesmärgi tagamiseks on lastehoius ja lasteaias töötavale lapsehoidjale keeleoskuse nõude sätestamine vajalik meede eestikeelse õppe tagamiseks.

b. Lastehoius käiva lapse individuaalsest vajadusest lähtudes tuleb tagada talle lapsehoidjate ning teiste õppe- ja kasvatusetegevusega seotud töötajate ja spetsialistidega koostöös võimetekohane õpe ja vajalik tugi. Lastehoius töötava lapsehoidja keeleoskuse tasemest sõltub otseselt lapsele osutatava teenuse kvaliteet. Eelnõu koostajad on seisukohal, et lapsehoidjale esitatav keelenõue on sobiv eesmärgi saavutamiseks.

c. Haridusteenuste kvaliteet sõltub otseselt lastega töötava isiku tegevusest, oskustest ja teadmistest. Vähemalt B2 keelenõude vajadus tuleneb otseselt lapsehoidja tööülesannetest, sest töö lastega on vastutusrikas, igakülgseid teadmisi, oskusi ja vilumusi nõudev, et lapsehoidja oleks võimeline toetama nii lapsi kui ka lapse vanemaid. Seega on keelenõuded vajalik meede, et laste areng ja alushariduse omandamine oleks kvaliteetselt toetatud.

Eelnevale tuginedes on käesoleva eelnõu koostajad seisukohal, et lapsehoidjale esitatavad eesti keele oskuse nõue B2 tasemel on proportsionaalne, kuna on eesmärgi saavutamiseks sobiv, vajalik ja mõõdukas.

Muudatus toob kaasa selle, et lapsehoidjad, kelle eesti keele oskus vastab juba praegu kehtivale nõudele B2, saavad jätkata töötamist lapsehoidjana alusharidust võimaldavas õppeasutuses (lastehoid, lasteaia hoiurühm). Lapsehoidjad, kes asuvad alates 01.09.2024. a tööle AHSi alusel tegutsevas lastehoius või lasteaia hoiurühmas, peavad oskama eesti keelt vähemalt tasemel Seega on eelnõuga tehtav muudatus oluline ja selle mõju on positiivne.

¹⁵ PS § 11; [RKPJKo 27.03.2012, 3-4-1-1-12](#).

¹⁶ PS kommentaarid, § 29 p-d 1, 2 ja 9.

4.2. Vabariigi Valitsuse 14. veebruari 2013. a määruse nr 27 „Testide andmekogu asutamine ja põhimäärus“ muutmise mõjud

Eelnõu § 4 muudatustega võimaldatakse lastehoidudes ja lasteaedades kasutada lapse arengu hindamiseks riiklikult väljatöötatud teste lapse arengu hindamiseks ning seatakse nende kasutamisega kogutavatele isikuandmetele säilitamise tähtaeg kuni 5 aastat alates andmete kandmisest andmekogusse. Praegu on välja töötatud üks test – 5aastase lapse arengu hindamise e-vahend.

Muudatused avaldavad mõju andmete volitatud töötajatele lasteaedadele ja lastehoidudele, samuti lastele kui andmesubjektidele, kelle isikuandmeid töödeldakse seoses hindamisvahendi kasutamisele võtmisega, aga ka vastutavat töötajat HARNO.

Andmete säilitamine peab olema alati eesmärgipärane ja neid tuleb säilitada nii kaua, kui see on vajalik andmete töötlemise eesmärgi saavutamiseks. Isikuandmete säilitamise tähtsaja kehtestamisel on arvestatud andmete aktuaalsusega. Arvestades, et lapse arengu hindamine toimub alates lapse lastehoidu või lasteaeda tulemisest, on praeguse ja tulevaste hindamisvahendite andmete säilitamise aeg seotud lasteaia ja lastehoiu käimise ajaga. Lapse arengu hindamise tulemusi on vajalik kasutada lapse arengu jälgimiseks aja jooksul. Viieaastase lapse hindamisvahendite andmete säilitamine 5 aastat võimaldab andmeid võrrelda ja jälgida, et kuidas lapse areng on aja jooksul muutunud. Hindamisvahendite andmed saavad olla aluseks lapse arengu individuaalsele toetamisele ja lapse arengu toetamise plaanide koostamisele ja seda ka koolivalmiduseks ettevalmistamisel. Kui lapse kohta tekivad arenguga seotud küsimused, on oluline, et lasteaia ja lastehoiu oleks olemas dokumenteeritud ülevaade lapse arengust ning vajadustest. Hindamisvahendi andmetele tuginedes saavad lasteaia ja lastehoiu töötajad teha koostööd lapsevanematega, et jagada informatsiooni lapse arengu kohta ja arutada võimalikke järgmisi samme ning sobivaid toetusmeetmeid. Koolivalmidus kujuneb lapsel kogu lasteaia käimise aja vältel. Lapse arengu ja koolivalmiduse hindamise tulemused annavad seega infot ka lapse valmisolekust kooliks. Lapse areng ei toimu ühesuguses tempos, mistõttu on oluline, et õpetajad saaksid tagasi vaadata varasemate arengutulemuste andmetele, et märgata võimalikke mahajäämusi või tugevaid külgi, millele keskenduda. Hindamistulemused (lasteaia hinnatakse jooksvalt) leiavad kajastust ka koolivalmiduskaardil, mille lasteaed välja annab ja kuna koolivalmiduskaart liigub koos lapsega kooli, siis saab õpetaja sealt infot, kuidas lapsel lasteaia läks. Koolivalmiduskaart on abiks lapse arengu (sh andekus) toetamiseks koolis. Seega on muudatuste mõju positiivne. Mõju vastutavale töötajale ei ole märkimisväärne, väljatöötatud hindamisvahendiga seotud vajalikud arendused on juba tehtud.

4.3. Vabariigi Valitsuse 14. detsembri 2006. a määruse nr 256 „Välislahetustasu ja abikaasatasu maksmise ning teenistuja kulude katmise kord“, 20. oktoobri 2011. a määruse nr 136 „Laste liikluskasvatuse kord“, 6. veebruari 2015. a määruse nr 16 „Riigieelarve seaduses kohaliku omavalitsuse üksustele määratud toetusfondi vahendite jaotamise ja kasutamise tingimused ja kord“ ja 8. jaanuari 2016. a määruse nr 6 „Reguleeritud ametikohad ja kutsealad, mille puhul rakendatakse hoiatusmehhanismi“ muutmise mõjud

Eelnõu on koostatud selleks, et kõnealused määrused kas terminoloogia muutmise või ühel juhul ka volitusnormi lisamise tõttu AHSiga kooskõlla viia. Muudatused on tehnilist laadi ja ei

too kaasa sisulisi mõjusid. Muudatuste jõustumise tulemusel on AHSiga seonduvad rakendusaktid kooskõlas kehtiva õigusega. Eelnõu on koostatud esiteks selleks, et määrused kas volitusnormide või terminoloogia muutmise tõttu AHSiga kooskõlla viia. Sellised muudatused on tehnilist laadi ja ei too kaasa sisulisi mõjusid.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse rakendamine ei too kaasa märkimisväärseid täiendavaid tegevusi, kulusid ega tulusid. Tegemist on suuremas osas tehnilist laadi muudatustega, et tagada Vabariigi Valitsuse määruste kooskõla AHSiga. Testide andmekogu põhimääruse muudatuste rakendamiseks, st infosüsteemi kohandamiseks vajalikud rahalised vahendid on nähtud ette HARNO eelarves.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 1. septembril 2025. a, kui jõustub AHS.

7. Eelnõu kooskõlastamine

Eelnõu esitatakse kooskõlastamiseks ministriumidele ja Eesti Linnade ja Valdade Liidule ning arvamuse avaldamiseks Eesti Alushariduse Ühendusele, Eesti Alushariduse Juhtide Ühendusele, Eesti Lasteaednike Liidule, Eesti Lastehoidude Liidule, MTÜ Tartu Linna Koolieelsete Eralasteasutuste Ühendus, Eesti Haridustöötajate Liidule, Eesti Lastekaitse Liidule, Tallinna Ülikooli haridusteaduste instituudile, Tartu Ülikooli haridusteaduste instituudile, Keeleametile, Eesti Logopeedide Ühingule, Eesti Eripedagoogide Liidule, Eesti Sotsiaalpedagoogide Ühendusele, Eesti Koolipsühholoogide Ühingule, Eesti Keelenõukogule ning eelnõu paragrahvi 4 osas ka Andmekaitse Inspeksioonile ning Haridus- ja Noorteametile.

Kristina Kallas
minister